

Folketingets Retsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 9320

Doknr.
184139

Dato
29-06-2020

Folketingets Retsudvalg har d. 14. november 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 308 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Peter Seier Christensen (NB).

Spørgsmål nr. 308:

”Vil ministeren redegøre for, om dansk lovgivning indeholder hjemmel til, at hjembragte børn fra Syrien i intet tilfælde placeres i et islamistisk miljø, og om ministeren i denne forbindelse vil garantere, at et hjembragt barn under ingen omstændigheder ender i et radikaliseret miljø?”

Svar:

Indledningsvis skal jeg beklage den meget sene besvarelse af spørgsmålet.

Det er regeringens klare opfattelse, at børn af fremmedkrigere eller andre radikaliserede personer ikke skal vokse op i hjem i Danmark, hvor der er risiko for deres sikkerhed og udvikling – og ikke mindst risiko for, at børnene selv bliver radikaliserede.

Der kan – alt efter omstændighederne i de enkelte sager – være forskellige regler, der vil finde anvendelse forud for og efter ankomsten af et barn fra et konfliktområde afhængigt af barnets forhold, herunder om der er tale om et forældreløst barn med slægtninge i Danmark, om forældrene er i udlandet, eller om barnet har en forældremyndighedsindehaver i Danmark. Dermed kan der også være forskellige myndigheder, der skal inddrages, vurdere oplysningerne og træffe afgørelse i det konkrete tilfælde afhængigt af forholdene i den enkelte sag.

Udlændige- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen oplyst følgende i forhold til sager om familiesammenføring:

”Udlændingemyndighederne er generelt i sager vedrørende børnefamiliesammenføring opmærksomme på at inddrage den herboende omsorgspersons bopælskommune i forbindelse med sagens oplysning for at sikre, at der ikke er forhold, der indikerer, at meddelelse af opholdstilladelse vil stride mod barnets tarv.

I tilfælde, hvor udlændingemyndighederne måtte være i besiddelse af oplysninger om mulig radikalisering hos det herboende familiemedlem, vil disse oplysninger blive videregivet til den pågældendes bopælskommune med anmodning om, at disse forhold inddrages i kommunens vurdering af, hvorvidt meddelelse af opholdstilladelse åbenbart vil stride mod barnets tarv.”

Justitsministeriet har indhentet et bidrag fra Politiets Efterretningstjeneste (PET), der har til brug for besvarelsen oplyst følgende:

”I forbindelse med fremmedkrigeres børns ankomst til Danmark bidrager PET generelt med oplysninger til den relevante politikreds med henblik på forberedelse og igangsættelse af socialfaglig indsats i den pågældende kommune.

Det er bopælskommunen, der har ansvaret for en børne- og socialfaglig indsats, men PET søger – gennem en rettidig varsling af den pågældende politikreds – at bidrage til at sikre, at det kommunale ansvar for indsatserne varetages bedst muligt.

PET vil i den forbindelse via politikredsene videregive flest mulige oplysninger med henblik på forberedelse og iværksættelse af den børne- og socialfaglige indsats.

PET og de relevante politikredse har parallelt med kommunernes sociale indsatser en opgave med at følge op på de eventuelle radikaliseringsbekymringer, der måtte være i forhold til nære familiemedlemmer, herunder personer, som er værger, eller som børn af fremmedkrigere opvokser hos.”

Jeg kan også oplyse, at den lovgivning i Danmark, der er relevant for at beskytte børn af fremmedkrigere mod radikalisering, afhængigt af sagens omstændigheder især kan være servicelovens bestemmelser om underretning og særlig støtte, herunder reglerne om anbringelse uden for hjemmet, forældreansvarslovens regler om forældremyndighed og reglerne i adoptionsloven om adoption.

Det gælder generelt for afgørelser efter disse love, at de skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet. Vurderingen af, hvad der er bedst for barnet, foretages på grundlag af en børnefaglig undersøgelse eller anden oplysning af sagen, hvor alle relevante forhold skal belyses, herunder skal der, f.eks. ift. en børnefaglig undersøgelse afholdes en samtale med barnet, i det omfang det er muligt. Vurderingen af barnets bedste er altid en helhedsvurdering, hvor alle relevante forhold skal indgå. Hensynet til at beskytte barnet mod radikalisering, er et forhold, der indgår i vurderingen af, hvad der er bedst for barnet, når det er relevant.

Herudover skal der i sager efter forældreansvarsloven og serviceloven også tages hensyn til barnets ret til trivsel og beskyttelse, herunder beskyttelse mod vold eller anden behandling, der udsætter barnet for skade eller fare.

Det er den kompetente myndighed, det vil sige kommunen, Familieretshuset m.fl., der har ansvaret for at sikre, at den afgørelse, der træffes, er til barnets bedste. Myndighederne kan i den forbindelse indhente relevante oplysninger fra andre myndigheder efter de gældende regler på området. I forlængelse heraf er det meget væsentligt, at de relevante oplysninger tilgår de kompetente sociale og familieretlige myndigheder, f.eks. i form af en underretning til kommunen efter reglerne i serviceloven, hvis der er bekymring for barnet på grund af radikalisering i barnets familie eller i barnets nære miljø.

I forhold til reglerne om forældremyndighed kan det oplyses, at når et barn i Danmark står uden forældremyndighedsindehaver, bestemmer familieretten eller Familieretshuset, hvem der indtil videre skal have forældremyndigheden over barnet. En sag om forældremyndighed vil typisk blive rejst enten af den, der ønsker at få forældremyndigheden, eller af kommunen.

Hvis det er godtgjort, at begge forældre er døde, kan andre efter forældreansvarslovens § 15 anmode om forældremyndigheden. Afgørelse herom træffes af familieretten eller Familieretshuset. Det vil normalt være personer i barnets netværk, der udpeges som

forældremyndighedsindehavere. Når der kun er en, der anmoder om at være forældremyndighedsindehaver, og barnet har kendskab til den pågældende, vil der normalt ikke være behov for at foretage en nærmere undersøgelse af, om det er bedst for barnet, at den pågældende får forældremyndigheden.

Hvis der er bekymring for et barns trivsel og udvikling, herunder også på grund af radikaliserings i barnets familie eller nære miljø, skal kommunen træffe afgørelse om at iværksætte en børnefaglig undersøgelse af barnets forhold efter reglerne i servicelovens § 50. Undersøgelsen igangsættes med henblik på at afklare, om der er behov for at iværksætte støtteforanstaltninger over for barnet eller familien som helhed. En børnefaglig undersøgelse kan f.eks. igangsættes på baggrund af en underretning fra en fagperson, en pårørende til barnet, en nabo eller andre, der har kendskab til barnets forhold.

Kommunen skal på baggrund af den børnefaglige undersøgelse iværksætte de nødvendige foranstaltninger. Afgørelser om særlig støtte efter serviceloven træffes som udgangspunkt over for forældremyndighedsindehaveren og med forældremyndighedsindehaverens samtykke.

Hvis der er åbenbar risiko for, at barnets sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af bl.a. utilstrækkelig omsorg for eller behandling af et barn, kan børn og unge-udvalget i kommunen efter servicelovens § 58 dog uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren træffe afgørelse om anbringelse af barnet uden for hjemmet. Afgørelsen forudsætter, at der er begrundet formodning om, at barnets problemer ikke kan løses under barnets fortsatte ophold i hjemmet.

Det er afgørende, at de relevante myndigheder har den nødvendige viden og de rette redskaber til at kunne tage hånd om barnet og til at kunne foretage en konkret vurdering af, om der er grund til bekymring for radikaliserings eller ekstremisme i det enkelte tilfælde. Som det fremgår herover, er der efter de gældende regler og rammer mulighed for at handle i konkrete sager. Men regeringen har også vurderet, at der er behov for at styrke indsatsen.

Derfor er der taget initiativ til at udarbejde og implementere en landsdækkende model for infohus-samarbejdet, der skal sikre at myndighedssamarbejdet mellem politi, kommuner m.fl. understøttes og ensortes. Infohusene er et samarbejdsforum, hvor de centrale aktører er tovholdere fra politi og kommune, der arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. I infohus-samarbejdet kan kommunerne og politiet udveksle oplysninger og komme med anbefalinger til fælles indsatser over for borgere, der udviser tegn på radikaliserings.

Da regeringen ikke finder, at de nuværende regler på området beskytter børnene i tilstrækkelig grad, har regeringen desuden nedsat et udvalg, der skal afdække, hvordan reglerne om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet kan ændres med henblik på at sikre, at børn og unge ikke vokser op i et radikaliseret miljø. Jeg forventer, at der som opfølgning på dette arbejde fremsættes lovforslag herom i den kommende folketingssamling.

Jeg har også taget initiativ til at indføre en formodningsregel i forældreansvarsloven om, at det er bedst at afskære et barn fra kontakt med en forælder, der er idømt ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens terrorbestemmelser, hvis den anden forælder er imod kontakten. På grund af den aktuelle situation med håndtering af

coronavirus/covid-19 bliver forslaget genfremsat i den kommende folketingsamling med henblik på at kunne træde i kraft den 1. januar 2021.

Med venlig hilsen

Astrid Krag